

יולי 2026

לכבוד

מרכז השלטון המקומי, מפעל הפיס והחברה למתנ"סים

הנדון: התאמת תנאי הסף להשתתפות בתוכנית 'המסייעת'

1. **איגוד המתכננים בישראל** הינו הארגון המקצועי המייצג את מתכנני הערים והאזורים בישראל וחברים בו מרבית המתכננים בישראל המתמחים בתחומים שונים של התכנון המרחבי ובעלי רקע אקדמי מגוון (לרבות אדריכלים רבים) המועסקים בין היתר במוסדות התכנון הארציים והמחוזיים, במשרדי הממשלה השונים, בוועדות המקומיות לתכנון ולבניה, ברשויות המקומיות ובסקטור הפרטי. האיגוד חבר בארגון הבינלאומי International Society of City and Regional Planners (ISOCARP) ופועל בין היתר לקידום איכות התכנון המרחבי בישראל ולקידום מעמד מתכנני הערים והאזורים בישראל. האיגוד הוקם למעלה מ-55 שנה ופועל כעמותה רשומה.
2. תוכנית 'המסייעת' המופעלת בשיתוף מפעל הפיס, מרכז השלטון המקומי בישראל והחברה למתנ"סים קוראת למהנדסים, אדריכלים ואנשי תכנון להצטרף לנבחרת המומחים של 'המסייעת' בוועדות התכנון והבנייה ברחבי הארץ. לפי הפרסומים, תחומי המומחיות המשותפים הם בודקי בקשות להיתרים ותוכניות; מידענים תכנוניים; יועצי תחבורה ותנועה; יועצים סביבתיים.
3. על אף הפרסומים, מועמד או מועמדת המעוניינים להצטרף ל'מסייעת' המשתייכים לאחד מתחומי מומחיות אלו אך הם אינם מהנדסים, אינם יכולים להשלים את תהליך ההרשמה. מתכנני ערים ואדריכלים אשר לרוב אינם מהנדסים רשומים ורשויים בפנקס המהנדסים\הנדסאים, נתקלים בהודעות מערכת לפיה "אם אינך מהנדס רשום ורשוי בפנקס המהנדסים\הנדסאים, לא ניתן להמשיך בתהליך ההרשמה". יש בכך סתירה מובנית לפרסום לפיו קהל היעד של 'המסייעת' כולל לא רק מהנדסים, אלא גם אדריכלים ואנשי תכנון.
4. ניכר מניסוח תנאי הסף מקצועיים כי נפלה טעות בשוגג או שקיימת חוסר היכרות של מקצוע תכנון הערים והאזורים ועיסוקם של מתכננים ערים ואזורים, אשר הביאה לתנאי סף שעלול לגורם לפגיעה במטרות 'המסייעת' ועלול למנוע מבעלי המקצוע בעלי ההכשרה המתאימה ביותר לספק את השירותים שבתחום מומחיותם המקצועית.
5. מזה עשרות שנים המקצוע "תכנון ערים ואזורים" מוכר בעולם כולו וגם בישראל **כפרופסיה העומדת בפני עצמה**. תכנון ערים ואזורים הינו תהליך מורכב, שמטרתו לקבוע מדיניות ואסטרטגיות לפתרון בעיות מורכבות בתחום העיר והאזור והוא כולל התמחויות רבות בתחומים שונים. במשך עשרות שנים התבסס מעמדו של התכנון העירוני והאזורי כמקצוע בפני עצמו והוא כולל מוסדות אקדמיים עם מסלולי הכשרה נפרדים וייחודיים למתכנני ערים ואזורים, ארגונים מקצועיים נפרדים למתכנני ערים ואזורים והתגבשו כללי אתיקה לעוסקים במקצוע.

6. מתכנני ערים ואזורים מצויים בתפקידים הבכירים ביותר בתחום התכנון המרחבי בישראל, לרבות מנהל מינהל התכנון (הנוכחי וקודמותיו), מנהלת האגף לתכנון אסטרטגי מרחבי במנהל התכנון, מתכנני מחוזות במנהל התכנון, ברשות מקרקעי ישראל ובמשרדי ממשלה שונים וכן בעלי תפקידים בכירים במחלקות מהנדס העיר, באגפים לתכנון אסטרטגי וכן צוותי תכנון בוועדות המקומיות, ברשויות מקומיות, בחברות ממשלתיות ובחברות עירוניות ואיגודי ערים, כולל בעלי משרדי מתכנני ערים פרטיים העוסקים בהכנת תכניות מתאר לסוגיהן.
7. ליבת מקצוע תכנון הערים והאזורים הינו ניהול צוותי תכנון רבי משתתפים ואינטרדיסציפלינריים לצורך גיבוש תכניות אב אזוריות ועירוניות, תכניות מתאר נושאיות, ארציות, מחוזיות או מקומיות. לצד זאת, מתכנני ערים ואזורים, לאור הכשרתם הרחבה והרב תחומית, עוסקים גם בהכנת תכניות מתאר לסוגיהן, תכניות אסטרטגיות, מסמכי מדיניות וכו', על כל שלבי תהליך התכנון (ניתוח מצב קיים, הכולל בחינת נתונים ומגמות עתידיות, תכלול התייחסות למגוון היבטים כלכליים, חברתיים, סביבתיים, פיזיים, תשתיתיים, על ציר הזמן, ניתוח התשתית העירונית/מרחבית, התשתית הסטטוטורית, בדיקת היתכנות, גיבוש תכנית וכיוצ"ב). **נשוא 'המסייעת', המיועד למתן שירותי תכנון בוועדות התכנון והבנייה ברחבי הארץ, הינו בתחום מומחיותם הייחודית של מתכנני הערים והאזורים ובסיס פעילותם המקצועית.**
8. לתיקון הלקונה כאמור לעיל, ומחשש לפגיעה בחופש העיסוק של מתכנני ערים מלהגיש מועמדותם, נבקש לשנות את תנאי הסף הדורש רישום ורישוי בפנקס ההנדסאים\מהנדסים לשם רישום ל'מסייעת'. יש לתקן ל: **מתכנן ערים ואזורים**, בעל תואר אקדמי, שהינו תואר שני בתכנון ערים ואזורים, מאחד מחמשת המוסדות האקדמיים (הטכניון, האוני' העברית, אוני' בן גוריון, אוני' ת"א ואוני' בר אילן) בהן מאושר ע"י איגוד המתכננים בישראל מסלול הכשרה בתכנון ערים ואזורים.
9. נבקשכם להורות על תיקון הפרסום באופן שתנאי הסף להשתתפות בתוכנית המסייעת, יכללו **מתכנני ערים ואזורים בעל תואר אקדמי (תואר שני) בתחום תכנון ערים ואזורים.**

בכבוד רב,

נילי ברוך,

מנכ"לית איגוד המתכננים בישראל